

รายงาน เรื่อง โครงการกรุงเทพเดินสบาย
ลงพื้นที่สำรวจทางเท้าและจัดประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อเก็บข้อมูล
ในการปรับปรุงทางเท้าและภูมิทัศน์ย่านสยาม

โครงการกรุงเทพเดินสบาย โดย

1. กรุงเทพมหานคร
2. ผู้เชี่ยวชาญจากสมาคมสถาปนิกสยามในพระบรมราชูปถัมภ์
3. ศูนย์สร้างสรรค์งานออกแบบ
4. คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
5. หอศิลปวัฒนธรรมแห่งกรุงเทพมหานคร
6. ชมรมทรีเสียงกรุงเทพ
7. ตัวแทนจากองค์การคนพิการสากลประจำภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก

ร่วมกับ: สยามดิศคัฟเวอร์รี สยามเซ็นเตอร์ สยามพารากอน และสยามสแควร์

ขอเชิญผู้ที่เข้าประกวดในโครงการฯ และผู้สนใจ ร่วมลงพื้นที่และจัดประชุมเชิงปฏิบัติการเก็บข้อมูลในการปรับปรุงทางเท้าและภูมิทัศน์ย่านสยาม วันเสาร์ที่ **10** กรกฎาคม **2553**

ความเป็นมาโครงการ กรุงเทพเดินสบาย

โครงการกรุงเทพเดินสบายโดยคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย สมาคมสถาปนิกสยามในพระบรมราชูปถัมภ์ องค์การคนพิการสากลประจำภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก ศูนย์สร้างสรรค์งานออกแบบ หอศิลปวัฒนธรรมแห่งกรุงเทพมหานคร ชมรมทรีเสียงกรุงเทพฯ และเครือข่าย ร่วมกับสยามดิศคัฟเวอร์รี สยามเซ็นเตอร์ สยามพารากอน และสยามสแควร์ ขอเชิญผู้ที่เข้าประกวดในโครงการฯ และผู้สนใจ ร่วมลงพื้นที่และจัดประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อเก็บข้อมูลในการปรับปรุงทางเท้าและภูมิทัศน์ย่านสยาม ในการประกวดนี้ เจาะจงพื้นที่ใต้สถานีรถไฟฟ้าบีทีเอส โดยจะเริ่มที่สถานีสยาม ปัจจุบันกรุงเทพมหานครได้พยายามปรับปรุงสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ และสามารถทำให้คุณภาพอากาศของกรุงเทพดีขึ้น แต่คุณภาพอากาศใต้สถานีรถไฟฟ้าต่างๆ ยังคงเป็นพิษ ทั้งยังมีดีด ขมุกขมัว เต็มไปด้วยฝุ่นละอองและมลภาวะทางเสียง การที่รถไฟฟ้าเป็นการขนส่งมวลชนทางเลือกที่ได้รับความนิยมมากได้ทำให้คน จำนวนมากต้องเผชิญกับมลภาวะทางอากาศ เสียง ทัศนียภาพที่ไม่สวยงาม รวมทั้งมีทางเท้าที่ไม่เอื้อต่อการสัญจรของคนทั่วไปและคนพิการ

จุดประสงค์

- เพื่อปรับปรุงพื้นที่เพื่อการสัญจรไปมาทุกประเภทโดยเฉพาะคนเดินถนนและคนพิการ
- เพื่อลดมลภาวะทางอากาศ
- เพื่อเพิ่มความสว่าง และความปลอดภัยแก่ผู้ใช้ทางเท้า
- เพื่อลดมลภาวะทางเสียง
- เพื่อปรับปรุงทัศนียภาพให้สวยงาม ร่มรื่น และควรจะมีความเป็นเอกลักษณ์ไทย

วัสดุที่ควรคำนึงถึง

- ใช้วัสดุที่มีความสวยงาม ปลอดภัย และมีความเป็นเอกลักษณ์ไทย
- ใช้พลังงานทางเลือก เช่น พลังงานแสงอาทิตย์ เน้นในเรื่องประหยัดพลังงาน
- ใช้วัสดุที่ราคาพอเหมาะ ทนทานและคงสภาพที่ดีได้เป็นเวลานาน หรือเป็นวัสดุที่นำกลับมาใช้ใหม่ได้
- ใช้โครงสร้างที่คงทน ไม่ต้องดูแลรักษา หรือง่ายต่อการดูแลรักษาในระยะยาว

การลงพื้นที่และประชุมเชิงปฏิบัติการแบ่งเป็น 2 ช่วง

ช่วงเช้า

ลงพื้นที่สำรวจทางเท้าบริเวณสยามสแควร์ สยามเซ็นเตอร์ ใต้สถานีรถไฟฟ้าบีทีเอส สยามดิสคัฟเวอร์ สยามพารากอน โดยแบ่งเป็น 3 ทีม โดยมีตัวแทนจากอาจารย์ภาควิชาผังเมืองคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย สมาคมสถาปนิกสยามในพระบรมราชูปถัมภ์ องค์การคนพิการสากลประจำภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก เครือข่ายคนพิการ ศูนย์สร้างสรรค์งานออกแบบ และ ผู้เข้าประกวดการในโครงการกรุงเทพเดินสบายและผู้สนใจ ลงพื้นที่ร่วมสำรวจไปด้วยกัน

ช่วงบ่าย

ประชุมเชิงปฏิบัติการโดยผู้เชี่ยวชาญจากสมาคมสถาปนิกสยามในพระบรมราชูปถัมภ์ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ร่วมด้วยผู้บริหาร กทม. สยามสแควร์ สยามเซ็นเตอร์ สยามดิสคัฟเวอร์ สยามพารากอน และตัวแทนจากองค์การคนพิการสากลประจำภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก พร้อมรับฟังสรุปข้อมูลการสำรวจความคิดเห็นคนที่มาเดินสยาม ระหว่าง 9:10 ก.ค.53

- โดยเริ่มจากการฉายหนังสั้น **Total Bangkok** ของคุณเป็นเอก รัตนเรือง และคุณสันติ แต่พานิช ซึ่งนำเสนอในประเด็นเรื่องคนกรุงเทพฯกับการใช้พื้นที่สาธารณะให้เกิดประโยชน์แก่สังคม
- อาจารย์มาลิน่า ปาลเสถียร อาจารย์พิเศษคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์(ภาควิชาภาษาอังกฤษ)จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ชี้แจงสิ่งที่ควรคำนึงถึงในการประกวดแบบด้านสถาปัตยกรรม
- ตัวแทนจากองค์การคนพิการสากลประจำภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก โดยคุณขวัญฤทัย สว่างศรี และคุณวันเสาร์ ไชยกุล นำเสนอเรื่อง การออกแบบที่สากลและเป็นธรรม (**Universal Design**)
- อาจารย์ ปริญญ์ เจียรณีโชติชัย จากภาควิชาผังเมือง จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย นำเสนอเรื่องการออกแบบทางเท้า พื้นที่สาธารณะและการจัดผังเมืองให้เหมาะสมกับความเป็นไทยบริบทสากล
- สรุปข้อมูลการสำรวจความคิดเห็นคนที่มาเดินสยาม ระหว่าง 9:10 ก.ค.53
- ช่วงแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและซักถามข้อสงสัย

ปัญหาและอุปสรรคที่พบในการสำรวจ

1. การใช้ทางเท้าที่ไม่เหมาะสม เช่น รถมอเตอร์ไซด์ใช้ทางเท้าเป็นทางสัญจร ใช้เป็นที่จอดรถขนของ รวมถึงการจัดระเบียบวินมอเตอร์ไซด์ ที่ไม่เหมาะสม ไม่เป็นระเบียบ
2. มีซากหรือร่องรอยของฐานตู้โทรศัพท์ ที่เลิกใช้แล้ววางอยู่ทั่วไปในบริเวณทางเท้าที่สำรวจ ซึ่งซากฐานตู้โทรศัพท์เหล่านี้สามารถเป็นอันตรายกับคนที่มองไม่เห็นหรือไม่ทันระวัง
3. บริเวณใต้สะพานลอยไม่มีขอบยกสูงจากพื้นหรือสัญลักษณ์ให้กับคนทั่วไปทราบถึงความต่างระดับของฐานสะพานลอย ซึ่งอาจเป็นอันตรายได้ในเวลากลางคืน
4. พื้นหน้าร้านสะดวกซื้อหรือห้างร้าน ในบริเวณจุดสำรวจ มีลักษณะพื้นต่างจากระดับทางเท้า รถวีลแชร์ไม่สามารถขึ้นไปใช้บริการได้
5. บริเวณจุดเชื่อมต่อ ระหว่างทางเท้ากับร้านค้า ทางลาดช่วงผ่านชอยบางจุดชันเกินไป บางจุดมีการขำรด บางจุดไม่มีเลย
6. พื้นของทางเท้าใช้วัสดุตัวหนอนวางไม่เรียบเสมอกัน ทำให้ยากต่อการเดินและยากสำหรับรถวีลแชร์
7. ฝาท่อระบายน้ำบางจุดเป็นตะแกรงเหล็กที่มีขนาดกว้าง บางจุดซ่อมแซมแล้วปิดไม่สนิทเหมือนเก่าทำให้ฝาท่อสูงจากพื้นประมาณ 1 นิ้วเป็นอุปสรรคต่อผู้ใช้ทางเท้า
8. ความไม่เป็นระเบียบของสายไฟ ตู้ชุมสายของโทรศัพท์ รวมถึงหัวจ่ายน้ำดับเพลิง
9. ตู้โทรศัพท์มีจำนวนมากแต่ใช้ได้จริงไม่กี่ตู้ และไม่มีตู้โทรศัพท์ที่ความสูงแตกต่างกันเพื่อให้เด็ก คนชราหรือคนพิการที่สามารถใช้งานได้

สรุป

ช่วงเข้าในการสำรวจบริเวณทางเท้าและจุดเชื่อมต่อ ผู้เข้าร่วมส่งโครงการเข้าประกวดได้พบเห็นปัญหาและอุปสรรคอย่างชัดเจน และได้ข้อมูลที่จะนำมาแก้ไขและปรับปรุงประยุกต์ให้สอดคล้องกับการใช้งานจริง และมีการสอบถามถึงสภาพทางเท้าที่เหมาะสมกับคนพิการ เด็กและคนชรา ตัวแทนจากองค์กรการคนพิการสากลฯ และเครือข่ายคนพิการที่เข้าร่วมสำรวจพื้นที่ ได้แนะนำข้อมูลเพิ่มเติมและข้อคิดเห็น เพื่อให้นำมาประยุกต์ให้เข้ากับการออกแบบที่ต้องมีทั้งความสวยงามและความปลอดภัย

ช่วงบ่ายหลังจากวิทยากรได้ให้ข้อมูลและข้อคิดเห็นกับผู้เข้าร่วมการประกวดโครงการและผู้สนใจ ทำให้ได้ข้อสรุปว่าสิ่งที่ควรคำนึงถึง ในการออกแบบคือ ความสวยงาม ความปลอดภัย ความเป็นไทยในบริบทสากล การเปลี่ยนถ่ายการจราจร สามารถใช้เป็นที่พักผ่อนที่ปราศจากฝุ่นละอองและมลภาวะทางเสียงและควรคำนึงถึงประวัติศาสตร์ เพื่อการออกแบบให้เหมาะสมกับการเดิน เช่น เดินช้า เดินเร็ว เดินเล่น เดินเที่ยว เดินทอดน่อง เดินแบบมีกิจกรรมฯลฯ ดังนั้นการออกแบบควรตอบสนองความต้องการ ตอบสนองความเป็นย่านเอเซียตะวันออกเฉียงใต้ ตอบสนองเศรษฐกิจ ตอบสนองการใช้งานพื้นที่สาธารณะรองรับกิจกรรม

ดังนั้นโครงการกรุงเทพเดินสบายถือเป็นโครงการนำร่อง ในการปรับปรุงทัศนียภาพและทางเท้าในเขตกรุงเทพฯ

ภาพประกอบกิจกรรม

ตัวแทนจากกรุงเทพมหานครและสยามแสควร์มาร่วมเป็นเกียรติในงาน

ภาพการสำรวจจุดต่างๆ ของตัวแทนคนพิการ และผู้ที่สนใจร่วมประกวดออกแบบทางเท้า

